

צילום: יוחנן זינדל, פליקס/50

שרת המשפטים איילת שקד:

אני גאה להיות השרה הראשונה מזה שנים שמעבירה רפורמה גדולה וחשובה במשפט העברי. המשפט העברי עשיר ומגוון ביותר, עם מסורת של אלפי שנים. מדינת ישראל צריכה להתגאות גם מהמשפט המשווה

מעשי שמשפיע בשטח, אין דבר יותר גדול מזה", אומר הרב כרמל, ומוסיף שגם אם המחוקק לא יקבל את עמדת המשפט העברי, יש לחוות הדעת חשיבות: "גם הצהרות הן חשובות, לפני שבוטא ארצות הברית הצהירה הצהרה מאוד חשובה. הדבר החשוב ביותר הוא להפוך את המשפט העברי להיות רלוונטי, לתורת חיים שיכולה להציע שירות לכלל הציבור ויכולה לתת מענה גם לכלכלה המודרנית".

שינוי נוסף שמקדמת שקד הוא הכנסת חוות דעת של המשפט העברי לבית המשפט העליון. בעבר שופטי העליון נמנעו כמעט כליל מהדעות במשפט העברי, אולם כניסתם של שופטים דתיים לעליון החלה לשנות את המגמה, וכיום מכהנים בו ארבעה שופטים דתיים. השופט נועם סולברג אמר לפני חצי שנה בכנס במכללת אורות כי "ישנו צורך לשימוש במשפט עברי לתועלת המשפט הישראלי ולתועלת המשפט העברי גם יחד". בעבר טען סולברג כי "השימוש המוגבל מאוד במשפט העברי איננו נובע מניכור, אלא מחוסר ידיעה, ובעיקר מהמחשבה כי משפט זה איננו רלוונטי לימינו שלנו". במכתב שייצא לדרך בקרוב ימונה יועץ בכיר לנשיאת בית המשפט העליון בתחום המשפט העברי, אשר יסייע בנושא זה לכל 15 שופטי העליון.

שקד סבורה כי מינוי היועץ הבכיר לצד מינוי שני שופטים דתיים שנוספו לאחרונה לבית המשפט העליון, יוביל לשינוי משמעותי ביחס למשפט העברי שיורגש במערכת המשפט שנים קדימה. "אני גאה להיות השרה הראשונה מזה שנים שמעבירה רפורמה גדולה וחשובה במשפט העברי", אומרת שקד, "המשפט העברי עשיר ומגוון ביותר, עם מסורת של אלפי שנים. מדינת ישראל צריכה להתגאות באוצר בלום זה, לצד סיוע גם מהמשפט המשווה. אמשיך לחזק את היותה של מדינת ישראל יהודית ודמוקרטית גם בהמשך הדרך".

מהותית. במאמר שפרסמה לאחרונה ב'הארץ' תקפה פרקציה את הצעת החוק וטענה כי מדובר בחוק רע שיפצל את החברה בישראל ויפגע בנשים ובערכי היסוד של המשפט הישראלי. פרקציה תמכה בעמדת האופוזיציה שמתנגדת לחוק וקיומה כי "יוזמת החקיקה הנוונה תיגנו בעודה באיבה".

המחלקה למשפט עברי חוזרת לחיים

במקביל לחיזוקי בית הדין הפרטיים למגוונות ופתיחות הזכות להתדיינות בפני בית דין רבני, שקד הוסיפה "שיניים" למחלקה למשפט עברי במשרד המשפטים. לאחר שהגדילה את התקנים במחלקה שסבלה שנים מקיפאון והנחה, החלה המחלקה לאחרונה להגיש באופן סדיר לועדות השרים לחקיקה חוות דעת על חוקים שונים. לפני שנתיים ניסתה שקד לקדם גוף מחקר עצמאי בראשות הרב רצון ערוסי שינפק חוות דעת על הצעות חוק מנקודת המבט של המשפט העברי, אך בעקבות תקיעת מקלות בגלגלים על ידי הדרג המקצועי במשרד המשפטים, נאלצה שקד לנוח את האפיק הזה. במקום זאת מקדמת כעת שקד את אותו נושא בתוך המחלקה למשפט עברי במשרד המשפטים.

אולם גולת הכותרת של המחלקה כעת, שתעוגן בקרוב בתחומי היועץ המשפטי לממשלה, היא שבכל תוכיר חוק יתנתן עמדת המשפט העברי בנושאים רלוונטיים. כלומר, כל הצעת חוק ממשלתית תחויב לקבל התייחסות של משרד המשפטים על עמדת המשפט העברי לגבי הצעת החוק. "בחוק נכתב שאם לא נמצא מקור במשפט הכללי ילכו אחר המשפט העברי, אך בתי המשפט הפכו זאת לדבר חסר משמעות. אם שרת המשפטים שקד תהפוך את חוות הדעת לדבר

מעבר לסייע לבתי הדין הפרטיים, מנסה השרה שקד לחזק גם את מעמדם של בתי הדין הרבניים הממלכתיים. לפני 11 שנה פגעה שופטת בית המשפט העליון דאז איילה פרקציה פגיעה קשה בבתי הדין הממלכתיים. פרקציה קבעה בפסק דין תקדימי שנקרא על שמה של העותרת סימה אמיר, כי חל איסור על בתי הדין לשימוש כבוררים בידי ממונות. לטענתה, המחוקק לא הסמיך את בתי הדין הרבניים הממלכתיים לדון בנושאי המשפט האזרחי, אלא אך ורק בידי משפחה ובמעמד האישי. בפסק הדין ביטלה פרקציה את הנוהג שהיה קיים מאז קום המדינה, לפיו בתי הדין דנו כבוררים בידי ממונות. בכך הכריזה פרקציה את המתיינים המעוניינים לקבל פסק דין על פי דיני התורה לפנות לבתי דין פרטיים. מאז הכנסת ה-16 הוגשו בו אחרות ששע הצעות חוק שנועדו לבטל את פסק הדין של פרקציה ולהשיב את הסמכויות שנלקחו מבתי הדין. אך למרות מאמציהם של חברי הכנסת החריגים, ובעיקר של המפד"ל, כל ניסיונות החקיקה כשלו.

כעת מחקמת שקד את הצעת חוק שיפוט בתי דין דתיים (בוררות) של ח"כ משה גפני, שניסה פעמיים לקדם אותה ללא הצלחה בכנסת ה-18 וה-19. שקד גיבשה את הסכמת הקואליציה סביב הצעת החוק, שעברה את אישורה של ועדת השרים לחקיקה וכן בקריאה טרומית. בימים אלה נעשות הכנות בוועדת החוקה לקראת העלאת הצעת החוק לקריאה ראשונה במליאת הכנסת.

במשך השנים שחלפו מאז פסק הדין, משרד המשפטים התנגד נחרצות לחקיקה שתשיב לבתי הדין את הסמכויות האבודות. כעת הצליחה שקד להתגבר, לפחות חלקית, על התנגדות זו. אגב, אותה פרקציה שבפסק דינה הביעה התנגדות טכנוקרטית של חוסר סמכות, החליטה כעת, כאשר הכנסת מבקשת להסדיר את מעמד בתי הדין, שמלבד הבעיה הטכנית קיימת גם בעיה

משרד המשפטים
Jerusalem Ministry
and Heritage

חנוכליים

חגיגות חנוכה בירושלים

הפנינג חנוכה בעיר העתיקה בירושלים

תחילת המסלול: רחבת שער יפו
ימים א'-ג', 19.12.17 - 20
א'-ב' טבת תשע"ח, 18:00 - 22:00

1
מכונות אש ופעלולי אור מרהיבים

2
יריד אמנויות באש ומאכלי חנוכה

3
"שמי סביבונים" סביבונים בשלל צורות וצבעים מרחפים מעליכם

4
"אוצר החשמונאים" מיצג וידאו מרהיב

5
"גבורת המכבים" מיצגי אור מוקרנים על החומות

6
חויית "נס פך השמן" מיצג עצום מימדים

7
פעלולים ומופעי אש עוצרי נשימה

8
מיצג "המנורה" על קיר בית כנסת החורבה

הציבור מוזמן. הכניסה חופשית. שי מיוחד בסיום המסלול

www.pami.co.il